

ADALET ve İLKİNNMA PAHTISI
TBM Başkanlığı
Tarih : 11.12.2002
Sayı : 17

10/5 - 164

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin en önemli tuz yataklarından biri olan Tuz Gölü, Konya ve Aksaray illeri ile çevredeki ilçelerin evsel atıkları nedeniyle sürekli kirlenmektedir. Göldeki kirlenme son yıllarda tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Tuz Gölü'ndeki kirlenmenin boyutları, elde edilen tuza ve insan sağlığına etkileri ve alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. Maddesi uyarınca araştırma önergesi hazırlamış bulunmaktayız.

Gereğini arz eder, saygılar sunarız. **10.12.2002**

Özkan ÖKSÜZ
Konya Milletvekili
ve 22 Arkadaşı

1. Özkan ÖKSÜZ- Konya Mv.
2. Halil ÜRÜN- Konya Mv.
3. Hasan ANGI- Konya Mv.
4. Kerim ÖZKUL- Konya Mv.
5. Alaattin BÜYÜKKAYA- İstanbul Mv.
6. Hasan KARA- Kilis Mv.
7. Muharrem CANDAN- Konya Mv.
8. Mehmet KILIÇ- Konya Mv.
9. Orhan ERDEM- Konya Mv.
10. Abdullah ÇETİNKAYA- Konya Mv.
11. Abdullah TORUN- Adana Mv.
12. Ahmet BÜYÜKAKKAŞLAR- Konya Mv.
13. Azmi ATEŞ- İstanbul Mv.
14. Şükrü AYALAN- Tokat Mv.
15. Ahmet YAŞAR- Aksaray Mv.
16. Mustafa Nuri AKBULUT- Erzurum Mv.
17. Avni DOĞAN- Kahramanmaraş Mv.
18. Ali KÜÇÜKAYDIN- Adana Mv.
19. Burhan KILIÇ- Antalya Mv.
20. Ramazan CAN- Kırıkkale Mv.
21. Remziye ÖZTOPRAK- Ankara Mv.
22. Faruk KOCA- Ankara Mv.
23. Eyyüp SANAY- Ankara Mv.

GEREKÇE

Kimya sanayiinin ana hammaddelerinden birisini oluşturan tuz, tarımda, tıbbda, ulaşımda, (konservecilik, dericilik, kozmetik, gübre gibi) küçük sanayide, (çeliğe sertlik verilmesi, emaye yapımı, cam, soda ve soğutma gibi) büyük sanayide, Sodyum Hidroksit üretiminde, Sodyum üretiminde, Sodyum sülfat üretiminde kullanılmaktadır. Bu nedenle tuzun önemi her geçen gün artmaktadır.

Ülkemizde ham tuz ihtiyacının % 55'i Tuz Gölü'nden karşılanmaktadır. Tuz Gölü, 211 milyon ton rezervi ile dünyada tuz üretiminde ikinci en büyük kaynaktır. Bu nedenle tuz üretimi bakımından son derece önemli tabii kaynak olan Tuz Gölü'nün olmadığı Anadolu'yu düşünmek mümkün değildir. Dünyada Tuz Gölü gibi bir göl, sadece Amerika'da bulunmaktadır.

Ülkemiz ve Konya ilimiz için çok değerli olan Tuz gölü, son yıllarda çok hızlı bir şekilde kirlenmektedir. Uzmanlar, kirlenme böyle devam ederse 10-15 yıl içinde Tuz Gölü'nün yok olacağını belirtmektedirler. 1960 lı yıllarda Beyşehir yöresinin tarımsal alanlarının sulanması amacıyla sulama kanallarının yapılması ve 1973 yılında bu kanalların Tuz Gölü'ne bağlanması ile Tuz Gölü'nde kirlenme başlamıştır. Çünkü Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce 1974 yılında açılan ana tahliye kanalına sonradan Konya ilinin evsel ve endüstriyel nitelikli atık sularının arıtılmadan deşarj edilmektedir. Ayrıca Aksaray ile birlikte Cihanbeyli, İnlice, Beyşehir, Bozkır ve Şereflikoçhisar gibi ilçelerin kanalizasyonları da Tuz Gölü'ne dökülmektedir. Bunun sonucunda göldeki kirlenme artmış ve tuz üretimi her geçen gün azalmıştır.

Tuz Gölü'nün yok olması geçimini bu gölden sağlayan 5 bin insanın da işsiz kalması demektir. Çünkü Şereflikoçhisar ve Cihanbeyli ilçelerinin ekonomileri tamamen tuza dayanmaktadır.

Tuz Gölü'ne kanalizasyonlar kanalıyla 1992 yılı verilerine göre 1949 ton deterjan, 90 bin ton yağ ve gres, 1500 ton organik madde, 28 ton nitrat, 18 bin ton sülfat, 276 kilo civa karışmaktadır. Ayrıca yıllık 200 bin ton çamur akmaktadır. Tuz Gölü'ne boşalan evsel ve endüstriyel atıklar ve su dengesindeki bozulmalar nedeniyle gölün havzası her geçen yıl daralmakta ve tuz tabakasının altında adeta bir bataklık oluşmaktadır.

Tuz Gölü'nde mevcut kirliliğin giderilmesi ve Tuz Gölü'nün korunması ile ilgili olarak "Tuz Gölü Entegre Projesi" hazırlanmış ise de, gerekli dış kaynağın çok geç bulunması, projeyi yürütecek ve ihale edecek makamın değişmesi ve uzayan bürokratik işlemler nedeniyle proje bir türlü hayata geçirilememiştir. Tuz Gölü hızla kirlenmeye devam etmektedir. Kirlenme bir an önce durdurulamazsa ülkemizin en önemli tuz kaynakları yok olacaktır. Tuz gölü kokmaktadır. Haliyle Tuz kokmaktadır. Bir an önce bunun önlenmesi gerekmektedir.